

מועצה מקומית

אזור

דין וחשבון המבקר

לשנת 2016

17

מבקר המועצה

דוח שנתי 17

לשנת 2016

בצירוף הערות ראש המועצה

תוכן העניינים

עמוד

4	מבוא
5	פעילות הרשות ומצבה הכספי
16	הפרשות סוציאליות
27	תמיכות המועצה בעמותות

מ ב ו א =====

דין וחשבון זה מסכם את פעולות מבקר הרשות לשנת 2016 .

כמבקר, אני מחויב לבדוק את פעולות הרשות במבט כולל ומקיף. לכן, נושאי הביקורת נכללו בתוכנית העבודה השנתית כמכלול מייצג לפעילותה של הרשות תוך התייחסות ליעילותה של המערכת הן מבחינה תפעולית והן מהבחינה הניהולית. בנוסף להם, נערכה ביקורת במספר נושאים לפי בקשתו המפורשת של ראש הרשות.

תפקידה של הביקורת היא להדגיש את אותם הנושאים הטעונים שיפור והתייעלות. יחד עם זאת ע"מ לשקף נכונה את היקף וטיב פעולותיה של הרשות, קיימת גם התייחסות לאותן פעולות ברוכות הנשייה והיצירה. הביקורת משתדלת לסייע למחלקות הרשות בהטמעת שינוי ההליכים ודפוסי עבודה לפי הצורך תוך שימת דגש על התייעלות וחסכון וזאת תוך כדי עבודת הביקורת. חשוב לציין כי חלק מהליקויים תוקנו כבר במהלך הביקורת ועוד בטרם סיום עבודת הביקורת.

סיוטת הסיכום והממצאים, בכל אחד מהנושאים שנבדקו, הובאו באופן שוטף לקבלת התייחסות המבוקרים. התייחסות המבוקרים נבחנה ונשקלה לאור ממצאי הביקורת טרם גיבוש המסקנות וההמלצות בנושא המבוקר.

הנושאים העיקריים שבהם עוסק הדוח השנתי

1. הפרשות סוציאליות בגין השכר.

2. תמיכות הרשות בעמותות.

הדוח הוגש לראש המועצה ביום 4/2/2019 וראש המועצה הגיש את הערותיו ביום 1/5/2019.

ברצוני להודות למנהלי המחלקות והיחידות המבוקרות, על שיתוף הפעולה המועיל ועל היחס החם כלפי הביקורת תוך הבנה כנה לנחיצותה של הביקורת ותרומתה לשיפור המערכת.

כמו-כן יש לציין את הסיוע המקצועי המעולה ושיתוף הפעולה המלא לו זכיתי ממנכ"ל הרשות.

זהו גם המקום להודות לראש הרשות על הסיוע והגיבוי המלא שהעניק לעבודת הביקורת.

בנוזיו איזי - רו"ח
מבקר המועצה

פעילות הרשות ומצבה הכספי

עמוד

6	מבוא
8	התפתחות הרשות ופעילות המועצה
9	מצבה הכספי של הרשות
12	תקציב הרשות

מ ב ו א

הביקורת, כפעולת הערכה, אינה יכולה לראות את פעולות המועצה המבוקרת שלא במסגרת הקונצפט הכללי של התפתחות הישוב, של מגמות המדיניות ושל היקף פעילותה הכללי של המועצה.

הפעילות המנהלתית, הפיננסית והתפעולית של המועצה היא פועל יוצא של המדיניות הכללית של המועצה אשר מושפעת מהתפתחות הישוב מחד גיסא ומשפיעה עליה במידה רבה מאידך גיסא.

המטרה העיקרית של רשות מקומית היא לספק שירותים לציבור שבתחום שיפוטה, במסגרת סמכויותיה ובהתאם לאמצעים הכספיים העומדים לרשותה.

אין הרשות המקומית יכולה לבצע את כל הפעולות, אשר היא מוסמכת לבצען, לשם השגת המטרות במסגרת אמצעייה הכספיים אלא אם כן אמצעים אלה יועדו מראש, למטרות האמורות בתקציב, כפי שאושר ע"י מועצת הרשות המקומית ומשרד הפנים.

תקציב הרשות הוא ביטוי כספי/מספרי למדיניות ולתכנון פעולות הרשות.

סעיף 27 לצו המועצות המקומיות קובע כי לכל רשות מקומית יהיה תקציב שנתי. התקציב צריך להיקבע ע"י מועצת הרשות המקומית, עד תחילת שנת התקציב והוא טעון אישור המנהל הכללי של משרד הפנים או של הממונה על המחוז.

התקציב מהווה אפוא מסגרת לכלל הפעילות הכספית/משקית של המועצה, משקף את תוכנית עבודתה השנתית ומהווה בסיס לביצועה. כל ההתחייבויות של הרשות חייבות להיות במסגרת התקציב המאושר לאותה שנה.

כדי שהתקציב ימלא את ייעודו עליו להיות בנוי על העקרונות הבאים:

1. אחידות פעולות בעלות אופי זהה יש לתת להם מינוח אחיד.
2. פירוט נאות על התקציב להיות מספיק מפורט ומאידך לא לכלול פירוט יתר המקשה על ריכוז הסעיפים ועל קבלת תמונה ברורה של היקף הפעילות.
3. שנתיות מאחר והמסגרת התקציבית (תקציב רגיל) מתייחסת לשנת תקציב מסוימת, יש לייחס את הפעילות של השנה האמורה לתקציב של אותה שנה.

4. בסיס לחשבונאות התקציב חייב להיות בנוי באופן, שיאפשר ניהול חשבונות במקביל לסעיפי התקציב המאושרים ויאפשר הכנת דוחות שישקפו את הביצוע בהשוואה לתכנון, דהיינו- דיווח נאות על השימוש בכספים שנתקבלו וכיצד הם הוצאו, השוואה לתקציב המאושר.

ההוראות בחוקים ובתקנות של הרשויות המקומיות וההוראות של רואה החשבון לעיריות, קובעות את העקרונות החשבונאיים, שלפיהם ינוהלו החשבונות ויוגשו הדוחות התקופתיים הדרושים.

בסעיף 12 של תקנות רשויות מקומיות (הנהלת חשבונות) התשמ"ח – 1988 נקבע: "לא יאוחר מ- 31 במאי של כל שנת כספים, יכין הגזבר דין וחשבון שנתי בעד שנת הכספים הקודמת, במתכונת ועל-גבי טפסים שקבע רואה חשבון לעיריות לדין וחשבון השנתי."

סעיף 112 (ב) לצו המועצות המקומיות (תיקון: תשל"ט) :

"(א.) ראש המועצה ימסור למועצה אחת לשלושה חודשים דין וחשבון על מצבה הכספית של המועצה ויפרט בו את הוצאותיה והכנסותיה.

(ב.) ראש המועצה יגיש למועצה אחת לשלושה חודשים דין וחשבון בכתב על פעולות המועצה.

(ג.) המועצה תקיים דיון, במועד שנקבע לכך, בדין וחשבון שנמסר לה לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) "

כדי לתת לקורא הדוחות פרספקטיבה רחבה יותר, על המסגרת שבה פועלים הגופים המבוקרים, נסקרים בפרק זה שלושת מרכיביה העיקריים של מסגרת זו:

א. התפתחות הישוב והיקף פעילות המועצה.

ב. מצבה הכספית של המועצה

ג. תקציב המועצה

1. התפתחות הישוב והיקף פעילות המועצה

מספר התושבים לפי נתוני משרד הפנים לחודש 10/2016 היה 13,048 איש – (ב – 10/2015
12,770) גידול של 2.18% לעומת סוף שנת 2015.

בתחומי המועצה כ- 3,638 יחידות המשלמות ארנונה .
תחום שיפוטה של המועצה משתרעת על פני כ- 2,700 דונם.

בתחומי הרשות פועלות חט"ב אחת ובו 280 תלמידים, 3 בת"ס יסודיים ובהם 862 תלמידים
ו- 18 גני ילדים ומעון נעמ"ת לילדים בגילאי חינוך חובה וטרום-חובה ובהם 604 ילדים.

מחלקת הרווחה טיפלה בשנת 2016 ב- 663 פניות ובהם קשישים (288), בעיות חומריות (36),
חולי (96), ילדים ונערות במצוקה (17), סמים, אלכוהול ועבריינות (9), אלימות במשפחה
(12), פיגור שכלי (85), תפקודי הורים (26), משפחות חד הוריות (43), יחסי הורים-ילדים (36),
אחרים (15).

2. מצבה הכספית של הרשות

הדוחות הכספיים הרבעוניים הוכנו על ידי הגזברות ונדונו במליאת המועצה.

הגרעון המצטבר

הגרעון המצטבר של המועצה לסוף שנת 2016 היה 1,857 אלש"ח, לעומת 1,661 אלש"ח בסוף שנת 2015.

התפתחות הגרעון של הרשות

גרעון באלש"ח	שנת תקציב
1,685	מצטבר עד 31/12/2014
<u>24</u>	עודף בשנת 2015
1,661	מצטבר עד 31/12/2015
<u>196</u>	גרעון בשנת 2016
1,857	מצטבר עד 31/12/2016
===	

מתוך נתוני מחלקת הגביה מתברר כי חלה עליה בשיעור הגביה של חובות התושבים מחיובים שנתיים שוטפים מ- 96.67% בשנת 2015 לכדי 119.46% בשנת 2016 ושיעור החייבים בגין חיובים שנתיים שוטפים עומד בסוף 2016 על 79.28% לעומת 68.31% בסוף שנת 2015.

השינויים הבולטים בגביית חובות התושבים הם:

שיעורי גביית חובות התושבים

מסד כל החובות		מחיובים שוטפים		
2015	2016	2015	2016	
68.31%	79.28%	96.67%	119.46%	חיובים שנתיים
14.35%	42.22%	42.50%	-3.30%	חיובים חד פעמיים
68.09%	79.16%	96.56%	119.75%	סה"כ כללי

סך כל החובות כלפי המועצה ירדו בסך של 6.997 אלש"ח מההווים קיטון של 38.51%.

החובות בגין חיובים שנתיים של התושבים אשר מסתכמים בסך של 11,068 אלש"ח (17,966 אלש"ח ב-2015) מהווים 99.07% מכלל החובות (98.89% בשנת 2015).

שיעור הגבייה של החובות הישנים מהווה אינדיקציה ליעילות השימוש באמצעי אכיפה שנוקטת הרשות כלפי חייביה. בשנת 2016 חלה עליה ניכרת בגביית חובות בגין שנים קודמות וגבייה זו הסתכמה בסך של 6,997 אלש"ח מחובות הארנונה בגין שנים קודמות (38.39%) לעומת גבייה של 2,723 אלש"ח בשנת 2015 שהיוו 16.37% מסך החובות לתחילת שנה זו. גידול ניכר בשיעור גביית החובות הישנים מהווה גם אינדיקטור לנחישותם של צעדי האכיפה שנקטו אך יחד עם זאת יש לציין כי נקיטת אמצעי אכיפה בסמוך למועד היווצרותם מהווה גם תוצאה חיובית כלפי החייבים בכך שצעדים אלו נועדו למנוע טפיחת החובות אשר יקשו על החזרם מצד החייבים.

דוח מערכת הגבייה מראה כי חלה עליה במתן הנחות ופטורים מ-3,921 אלש"ח בשנת 2015 לכדי 5,972 אלש"ח בשנת 2016 – עליה של 52.31% בעוד כמות האוכלוסייה נשארה יציבה. גידול זה עשוי להצביע על גידול כמותי של מבקשי ההנחות העומדים בתבחינים הקבועים או לחילופין על מתן הנחות לחובות שנוצרו בשנים קודמות.

למרות שחיובי התושבים בגין צריכת מים ואגרת ביוב עברו לתאגיד המים המשותף עם עיריית חולון- עדיין קיימים חובות בסך של 156 אלש"ח לסוף שנת 2016 לעומת חובות בסך של 358 אלש"ח לסוף שנת 2015. היעדר יכולתה של הרשות לנקוט באמצעי אכיפה של ניתוק אספקת מים תרמה לשיעור ביטול החובות בגין צריכת המים ואגרות הביוב.

בחיובים החד פעמיים ניכר שיפור המתבטא בבהייתם של מלוא החיובים זו השנה הרביעית ברציפות. יחד עם זאת עדיין נותרו חובות בסך של 104 אלש"ח אשר סיכויי גבייתם של 86 אלש"ח מתוכם (82.69%) מוטלים בספק.

מסקנת ממצאים אלה היא אחת: צעדים נחוצים של המועצה בגביית חובות העבר נשאו פרי וככל והרשות תהיה נחושה יותר לנצר את סמכויות האכיפה שלה נכונות התושבים לעמוד בתשלומי חובם לרשות אף היא תהיה גבוהה יותר.

אשר על כן הביקורת ממליצה על המשך נקיטת אמצעי האכיפה האפשריים על מנת לגבות את חובות התושבים כלפיה ולשפר באופן משמעותי ביותר את מצבה הכספי העתידי של הרשות מחד ואת מוסר התשלומים של תושבי הרשות מאידך.

סיכויי הרשות לשאת את עצמה מבחינה כלכלית נבחנים, בין היתר, ביכולתה ליצור לעצמה מקורות הכנסה עצמיים ומבוססים, שיניבו לה הכנסות גבוהות וידרשו שירותים מעטים. חלקה של הכנסות הרשות ממקורות עצמיים נותן אינדיקציה על יכולתה העתידית של הרשות לקיים את שירותיה לתושבים ועל מידת תלותה במקורות מימון חיצוניים.

ההלוואות שהתקבלו במהלך השנה, כבשנים קודמות, נרשמות כהכנסה בתקציב הבלתי רגיל עם קבלתן בפועל. לעומת זה, פירעון המלוות, נזקפות כהוצאה בתקציב הרגיל עם הגיע מועד פירעונן גם אם טרם שולמו בפועל. על פי נתוני הגזברות, שיעור פירעון המלוות בשנת 2016 עמד על 3.10% מהתקציב (2.88% מהביצוע) לעומת 3.35% מהתקציב בשנת 2015 (3.10% מהביצוע).

נכסי הרשות, כגון מגרשים, בניינים, כבישים וכד' אינם מופיעים בדוחותיה הכספיים של הרשות כרכוש קבוע ולא נזקף בגינם פחת. הנכסים נרשמים כהוצאה בשנה בה הושקעו הכספים והם משפיעים ישירות על גרעון הרשות.

מ א ז ן

ליום 31 בדצמבר

2016	2015	2014	
			רכוש שוטף
2,993	3,560	1,550	קופה ובנקים
2,461	1,342	1,621	הכנסות מתוקצבות שטרם נגבו
77	192	97	תשלומים לא מתוקצבים
5,531	5,094	3,268	
11,932	19,499	2,501	השקעות מיועדות לפתוח
8,079	7,964	7,872	השקעות במימון קרנות
			גרעונות בתקציב הרגיל
1,661	1685	2,741	גרעון לתחילת השנה
---	---	(1,367)	מענק להקטנת גרעון
196	(24)	311	גירעון (עודף) בשנת הדוח
1,857	1,661	1,685	
	---	3,554	גרעונות זמניים בתב"רים - נטו
27,399	34,218	18,880	ס ה"כ
			התחייבויות שוטפות
---	---	184	משיכות יתר בבנקים
7,303	6,671	6,782	הוצאות מתוקצבות שטרם שולמו
85	84	62	תקבולים לא מתוקצבים
7,388	6,755	7,028	
10,885	19,117	3,980	קרן לעבודות פיתוח
1,047	382	---	עודפים זמניים בתב"רים - נטו
8,079	7,964	7,872	קרנות
27.399	34,218	18,880	ס ה"כ
11,172	18,169	16,788	חייבים בגין מסים
16,692	18,588	20,492	עומס פירעון מלוות

3. תקציב הרשות

תקציב המועצה המקורי לשנת 2016 בסך של 76,800 אלט"ח נדון ואושר במועצת הרשות ביום 29/12/2015 וקיבל את אישור משרד הפנים ביום 22/2/2016.

3.1 התקציב הרגיל (באלפי ש"ח)

<u>15/14</u>	<u>15/13</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	
					הכנסות עצמיות
-1.86%	-0.89%	43,330	44,150	43,720	ארנונה
+7.69%	-65.00%	14	13	40	מים וביוב
+16.47%	+72.29%	<u>16,362</u>	<u>14,048</u>	<u>9,497</u>	יתר עצמיות
+2.57%	+12.11%	59,706	58,211	53,257	
					הכנסות ממשלה
+23.50%	+21.12%	10,984	8,894	9,069	חינוך ותרבות
+5.98%	+18.89%	6,110	5,765	5,139	רווחה
-100.00%	-100.00%	---	---	<u>35</u>	מענק משרד הפנים
+16.61%	+20.02%	17,094	14,659	14,243	
+5.39%	+13.78%	76,800	72,870	67,500	סה"כ הכנסות
					הוצאות
+4.55%	+14.73%	28,728	27,477	25,039	משכורות
+22.48%	+43.71%	7,329	5,984	5,100	כלליות
+45.24%	-39.00%	305	210	500	מימון
+3.56%	+9.85%	20,022	19,333	18,227	פעולות
+3.46%	+12.08%	18,014	17,411	16,073	השתתפויות
+12.50%	-64.00%	18	16	50	חד-פעמיות
<u>-2.26%</u>	<u>-5.06%</u>	<u>2,384</u>	<u>2,439</u>	<u>2,511</u>	פרעון מלוות
+5.39%	+13.78%	76,800	72,870	67,500	סה"כ הוצאות

3.2 נתוני ביצוע התקציב (באלפי ש"ח)

<u>16/15</u>	<u>16/14</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	
					<u>הכנסות עצמיות</u>
+6.32%	+8.85%	46,043	43,305	42,301	ארנונה
+125.00%	+20.00%	18	8	15	מים וביוב
-11.67%	+7.87%	<u>13,364</u>	<u>15,130</u>	<u>12,389</u>	יתר עצמיות
+1.68%	+8.63%	59,425	58,443	54,705	
					<u>הכנסות ממשלה</u>
+27.45%	+24.28%	13,240	10,388	10,653	חינוך ותרבות
-1.44%	+9.06%	5,672	5,755	5,201	רווחה
-100.00%	-100.00%	---	<u>26</u>	<u>26</u>	מענק משרד הפנים
+16.35%	+18.46%	18,812	16,169	15,880	
+4.86%	+10.84%	78,237	74,612	70,585	סה"כ הכנסות
					<u>הוצאות</u>
+4.33%	+14.14%	29,814	28,577	26,120	106.26 משכורות
-2.80%	+17.57%	6,485	6,672	5,516	כלליות
-1.60%	+4.52%	740	752	708	מימון
+16.41%	+18.87%	22,385	19,229	18,832	פעולות
-1.83%	+3.64%	16,726	17,037	16,139	השתתפויות
+200.00%	-99.52%	21	7	1,094	חד-פעמיות
-2.25%	-9.05%	2,262	2,314	2,487	פרעון מלוות
+5.15%	+10.63%	78,433	74,588	70,896	סה"כ הוצאות

3.3 נתוני ביצוע לעומת תקציב

א. מתוך הנתונים המופיעים בסעיף 1 ו-2 לעיל - להלן שיעורי ביצוע פעולות הרשות
 כ- % מהתקציב המאושר:

<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	
			<u>הכנסות עצמיות</u>
106.26	98.09	96.75	ארנונה
128.57	61.54	37.50	מים וביוב
<u>81.68</u>	<u>107.70</u>	<u>130.45</u>	יתר עצמיות
99.53	100.40	102.72	
			<u>הכנסות ממשלה</u>
120.54	116.80	117.47	חינוך ותרבות
92.83	99.83	101.21	רווחה
---	---	<u>74.29</u>	מענק משרד הפנים
110.05	110.30	111.49	
101.87	102.39	104.57	סה"כ הכנסות
			<u>הוצאות</u>
103.78	104.00	104.32	משכורות
88.48	111.50	108.16	כלליות
242.62	358.10	141.60	מימון
111.80	99.46	103.32	פעולות
92.85	97.85	100.41	השתתפויות
116.67	43.75	2188.00	חד-פעמיות
<u>94.88</u>	<u>94.87</u>	<u>99.04</u>	פירעון מלוות
102.13	102.36	105.03	סה"כ הוצאות

ב. מהנתונים המופיעים בסעיף א' לעיל נראה בבירור כי :

1. שיעור ביצוע גביית הארנונה ואגרות עלה בשיעור של 8.33% - מ- 98.09 מהתכנון המקורי לשנת 2015 לכדי 106.26% בשנת 2016. העליה בשיעור ביצוע הגביה לעומת התכנון המקורי מתבטאת גם בעליה בשיעור הגביה מהחיובים השוטפים (מ- 96.56% בשנת 2015 ל- 119.75% בשנת 2016). יש לציין בנוסף כי **נחישות ראויה בגביית חובות פיגורים** מתבטאת בקיטון שחל ביתרת החייבים מ- 18,169 אלש"ח בשנת 2015 לכדי 11,172 אלש"ח בשנת 2016.
2. ניכרת עליה בהקצבות ממשלתיות בפועל בתחומי החינוך והתרבות לעומת קצוץ מסויים בתחומי הרווחה: מ- 116.80% בשנת 2015 ל- 120.54% בשנת 2016. יש להניח כי חלק מהשינוי נובע משינוי באוכלוסיית התלמידים וחלקו מהפעלת תוכניות ייחודיות שלא הופעלו בשנים קודמות ועקב כך זכו לתקציבים נוספים.
3. ההוצאות בגין שכר בשנת 2016 עלו ב- 3.78% על התכנון המקורי לעומת 4.00% בשנת 2015.
4. ההוצאות בגין פעולות הרשות עלו את התכנון המקורי בסטייה של 11.80% לעומת תאימות כמעט מלאה -0.54% בשנת 2015.
5. השתתפות הרשות בגופים נתמכים מראה על תאימות כמעט מלאה לתכנון: 92.85% בשנת 2016 ו- 97.85% בשנת 2015.

הפרשות סוציאליות בגין שכר

1. מבוא

1.1 בהתאם להסכמי עבודה הקיבוציים שנחתמו בין הממשלה להסתדרות העובדים, על המעסיק הציבורי חלה החובה לדאוג לפנסיה של עובדיו עם פרישתם. תשלומי הגמלאות הנ"ל קיבלו ביטויים בתקציבי המעסיקים הציבוריים, לרבות בתקציבי הרשויות המקומיות.

1.2 החודש 3/1999 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל להסתדרות העובדים לפיו נפסקות צבירת זכויות פנסיה מתוך תקציבי הרשויות המקומיות והחל מעבר לפנסיה צוברת. יחד עם זאת נקבע כי עובדים שחל לגביהם חובת הפנסיה התקציבית ימשיכו לקבל את גמלאותיהם, בבוא זמנם, מתוך תקציבי הרשויות המקומיות.

1.3 ב-19 בנובמבר 2007 נחתם הסכם קיבוצי כללי לביטוח פנסיוני במשק בין לשכת התאום של הארגונים הכלכליים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, המחייב מעבידים להפקיד עבור עובדיהם כספים בקופות גמל לקצבה, בשיעורים שנקבעו בהסכם האמור, וזאת החל מחודש ינואר 2008.

1.4 עקב חשיבות הנושא מהבחינה החברתית והכלכלית, והשפעת היעדר הביטחון הסוציאלי על הפערים החברתיים, ב-30 בדצמבר 2007 התקין שר התעשייה, המסחר והתעסוקה צו הרחבה להסכם הקיבוצי על כל העובדים והמעסיקים במשק.

1.5 ביום 16 ביולי 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על השירותים הפיננסיים (תשלומים לקופת גמל), תשע"ד-2014 (להלן- התקנות החדשות) אשר מסדירות את אופן הדיווח על הפקדות תשלומים לחיסכון הפנסיוני של העובדים.

1.6 על פי תקנות אלו- החל מחודש פברואר 2016, המעסיק מחויב לדווח על ההפקדות לחיסכון הפנסיוני באמצעים דיגיטליים בלבד ובקובץ דיווח אחיד, שנקבע על ידי משרד האוצר.

1.7 סעיף 9 לתקנות החדשות קובע כי:

"לא יאוחר מיום 28 בפברואר של השנה העוקבת למועד הדיווח תעביר חברה מנהלת למעביד שהעביר דיווחים בהתאם לפי תקנה 13 עד ליום 31 בדצמבר בשנה שבנוגע אליו הועברו הדיווחים, וכן למעביד שהפקיד תשלומים בלי שחלה עליו חובת דיווח, לפי תקנה 3(ג) היזון חוזר מסכם שנתי, ובו פירוט סך כל הכספים שהופקדו לכל עובד בקופה במהלך שנת המס תוך ציון מרכיבי קופת הגמל."

1.8 הביקורת רואה חשיבות רבה בסדירות ההעברות לאפיקי החיסכון לטווח ארוך הכוללים את קרנות הפנסיה, קופות הגמל וקרנות ההשתלמות ועל כן נושא זה נכלל בתוכנית עבודתה.

1.9 הביקורת נפגשה עם חשבת השכר ומנהלת מחלקת הגזברות וקיבלה את מלוא המידע הנדרש לביצוע הביקורת- ועל כך נתונה תודתה.

2. רקע תחיקתי

2.1 המועצה המקומית אזור, מבצעת את תשלומי הפנסיה בגין עובדיה במסגרת שני הסדרים עיקריים:

2.1.1 פנסיה תקציבית-כמשמעו בחוק שירות המדינה (גמלאות) נוסח משולב, התש"ל 1970, החל על עובדי הרשויות המקומיות. תחולתו של הסדר זה על עובדי הרשויות הינה מכוח סעיף 79 לחוקת העבודה לעובדי הרשויות המקומיות. במסגרת ההסדר, הרשויות המקומיות מתחייבות לשלם קצבת זקנה חודשית לעובדים לאחר פרישתם מעבודה, כאשר הקצבה ממומנת במלואה מתקציב הרשויות, ללא השתתפות מצד העובדים. גובה הקצבה המשולמת לעובד תלוי במספר שנות הוותק שצבר ומשכורתו לפני מועד פרישתו.

בהתאם לסעיפים 89-90 ו-92 לחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל – 2003, החל מיום 1/1/2005 על המעבידים לנכות תשלומים בשיעור של 2% מהמשכורת הקובעת של העובדים עם פנסיה תקציבית ולנהלם בחשבון נפרד בקופת גמל מרכזית. מטרת כספים אלה הינה לסייע לרשות המקומית, בבוא העת, במימון תשלום הקצבה לעובדים.

2.1.2 פנסיה צוברת- בהסדר פנסיה צוברת, קצבת הזקנה החודשית המשולמת לעובד עם פרישתו, ממומנת מהפרשות חודשיות שהופקדו במהלך שנות העסקתו של העובד לקופת פנסיה על שמו. ההפרשות הינן הפרשות העובד בגין תגמולים והפרשות המעסיק בגין תגמולים ופיצויים. בפנסיה צוברת מקיפה, מלבד מרכיב החיסכון לקצבת זקנה קיימים גם כסויים ביטוחיים למקרי אובדן כושר עבודה (פנסיית נכות) ו/או פטירה (קצבת שארים).

הסכם המעבר לפנסיה צוברת- ביום 3.3.1999 נחתם הסכם קיבוצי בנושא מעבר לפנסיה צוברת, בין הממשלה, מרכז השלטון המקומי ותאגידים נוספים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, אשר הופעל החל מיום 1/11/2001 ואילך (להלן- המועד הקובע). על פי הסכם זה, עובדים חדשים בשירות הממשלתי והציבורי יבוטחו בפנסיה צוברת במקום הפנסיה התקציבית שהייתה נהוגה עד אז (להלן- הסכם המעבר לפנסיה צוברת).

הסכם המעבר לפנסיה צוברת קובע בסעיף 3 לפרק ב', את זכויותיהם הפנסיוניות של עובדי הרשויות, אשר חלה עליהם הוראות המעבר לפנסיה צוברת, יבוטחו בקופת גמל לקצבה כהגדרתה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. הסכם המעבר לפנסיה צוברת מתייחס לשלושה סוגי עובדים ברשות המקומית וקובע את מעמדם, כדלהלן:

- א. **עובדים קבועים**, המועסקים במועד הקובע על ידי הרשות המקומית למעט "עובדים קיימים", יישארו במסלול הפנסיה התקציבית (סעיף 1 בפרק ד')
- ב. **עובדים קיימים**, המועסקים במועד הקובע על ידי הרשות המקומית וזכויותיהם הפנסיוניות מבוטחות במועד הקובע בהסדר פנסיה צוברת (כגון עובדים אשר בוטחו בפנסיה צוברת על ידי מעסיק קודם וטרם עבודתם ברשות) וכן עובדים אשר במועד הקובע מועסקים ברשות פחות משנה ואינם מבוטחים בפנסיה צוברת .
- ג. **עובדים חדשים**, אשר יתקבלו לעבודה ברשות המקומית לאחר המועד הקובע, יבוטחו בפנסיה צוברת מקיפה.

2.1.3 **ביטוח מנהלים** – ביטוח מנהלים הינה קופת גמל לקצבה כהגדרתה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964, שהינה גם קופת ביטוח. באפיק זה קיים מרכיב חיסכון של פנסיה צוברת כאשר החוסך מבוטח בנוסף בביטוח חיים (risk) ויכול להוסיף גם ביטוח בגין אובדן כושר עבודה. הכיסויים הביטוחיים בביטוחי מנהלים ובקרנות הפנסיה נבדלים בגורם הנושא בסיכון הביטוחי: בביטוחי מנהלים הסיכון מועבר לחברת הביטוח, הנושאת בהתחייבות חוזית מול העמית ומשלמת לו תגמולי ביטוח במקרה ומתממש מקרה ביטוחי. לעומת זאת, בקופת פנסיה הביטוח הוא הדדי, משמע אם נוצר עודף פרמיות על פני תשלומים (עודף אקטוארי) הוא מחולק למבוטחים ואם נוצר גרעון אקטוארי-יתרת החיסכון הצבורה של המבוטחים מכסה גרעון זה. בהסכם המעבר לפנסיה צוברת, נקבע כי עובדים קיימים אשר ערב חתימת ההסכם היו מבוטחים פעילים בביטוח מנהלים או עובדים חדשים אשר ערב כניסתם לשירות היו מבוטחים פעילים בביטוח מנהלים, ימשיכו להיות מבוטחים באותה קופת ביטוח לרבות שיעורי הפרשות הקיימים בה, אלא אם הודיעו למעסיק על רצונם להיות מבוטחים בקופת פנסיה צוברת (יראו עובד קיים כמבוטח פעיל אם בוצעו הפרשות לגביו לביטוח מנהלים ב-3 החודשים האחרונים שלפני המועד הקובע ויראו עובד חדש כמבוטח פעיל אם בוצעו הפרשות לגביו לביטוח מנהלים ב-3 החודשים האחרונים שלפני כניסתו לשירות המעסיק).

2.2 תשלומים לפנסיה בגין רכיבים לא פנסיוניים

2.2.1 הסכם המעבר לפנסיה צוברת – שינוי בהליך ההפרשות והניכויים בגין רכיבים לא פנסיוניים – בהסכם המעבר לפנסיה צוברת מיום 3.3.99 נקבע בפרק ד' סעיפים 6(א) ו-7(ב) (בהתייחס לעובדים קבועים) ובפרק ו' סעיפים 3(א) ו-7(ב) (בהתייחס לעובדים קיימים וחדשים), כי החל מהמועד הקבוע יבוצע שינוי בהליך ההפרשות והניכויים בגין רכיבי שכר שאינם רכיבים פנסיוניים, כדלהלן:

2.2.1.1 רכיבים לא פנסיוניים שאינם החזר הוצאות, גילום מס וזקיפת הטבה למס (שעות נוספות, פרמיות) – ההפרשות והניכויים בגין רכיבים אלה יבוצעו לקופת פנסיה צוברת חדשה במקום לקופת גמל לתגמולים, כפי שהיה נהוג עד למועד הקובע על פי הסכם קיבוצי משנת 1995.

2.2.1.2 רכיבים לא פנסיוניים שהינם החזר הוצאות, למעט גילום מס וזקיפת הטבות למס (נסיעות, רכב, טלפון, כלכלה וכד') – ההפרשות והניכויים בגין רכיבים אלה ימשיכו להיות מועברים לקופת גמל לתגמולים לשכירים, באותם שיעורים שהיו נהוגים עד למועד הקובע על פי ההסכם הקיבוצי משנת 1995.

2.2.1.3 לסיכום, בטבלה שלהלן מוצגים אפיקי התשלומים לקופות הפנסיה והגמל המבוצעים ממשכורות עובדי הרשות, על פי הסכם המעבר לפנסיה צוברת.

עובדים קיימים וחדשים	עובדים קבועים	חלק מהשכר
פנסיה צוברת	פנסיה תקציבית	שכר פנסיוני
פנסיה צוברת	פנסיה צוברת	רכיבים לא פנסיוניים שאינם החזר הוצאות
קופת גמל	קופת גמל	רכיבים לא פנסיוניים שהינם החזר הוצאות

2.3 קרנות השתלמות – רקע תחיקתי

2.3.1 המועצה המקומית אזור מבצעת תשלומים לקרנות ההשתלמות של עובדיה במסגרת ההסדרים העיקריים הבאים:

2.3.2 חוקת העבודה – על המועצה חלה חוקת העבודה לעובדי הרשויות המקומיות שיצאה בשיתוף מרכז השלטון המקומי והסתדרות הפקידים בשנת 2002. בהתאם לסעיף 80.3 לחוקת העבודה, זכאים עובדי הרשות שבדירוג המינהל והשירותים (אחיד) או הדירוגים המקצועיים להצטרף לקרן השתלמות. בהתאם לסעיף 80.3 לחוקת העבודה, שיעור הפרשת המעסיק עומד על 7.5% וחלקו של העובד עומד על 2.5% משכרו. ההפרשות לקרן ההשתלמות הן ממשכורת ברוטו הכוללת את הרכיבים הבאים: שכר משולב, תוספת שהיה בדרגה, תוספת ותק לרבות קידום ותק וכן כל התוספות המוכרות כתוספות קבועות לצורך חישוב הגמלאות.

2.3.3 אוגדן תנאיי שירות – לצורך הפרשנות והרחבת הנאמר בחוקת העבודה, מרכז השלטון המקומי עורך אוגדן תנאיי שירות הכולל מידע המתבסס על הסכמי עבודה, חוזרי מנכ"ל ופסקי דין כאשר האוגדן מתעדכן מעת לעת. הזכאות להצטרף לקרנות ההשתלמות של עובדי המח"ר, העובדים הסוציאליים, המהנדסים - היא מהיום הראשון לעבודה ברשות המקומית.

2.3.4 הוראות חשכ"ל – הוראת החשב הכללי 13.7.2 בנושא פנסיה, קופות גמל ותנאיי שירות מתייחסת לקרן השתלמות באופן המפורט כדלהלן:

4.10 קרן השתלמות לשכירים

המעסיק והעובד יפקידו הפקדות חודשיות, שוטפות בשיעור קבוע לקרן;
4.10.1 : המעסיק יפקיד בשיעור של 7.5% משכרו של העובד, אלא אם נקבע אחרת במפרש בהסכם שכר קיבוצי;
4.10.2 : העובד יפקיד סכום בשיעור של 2.5% משכרו, אלא אם נקבע אחרת במפורש בהסכם שכר קיבוצי;
4.10.3 : עובד חדש נקשר להמציא טרם קליטתו בשירות המדינה טופסי הצטרפות לקרן השתלמות, במקרה שעובד אינו מעוניין להצטרף להסדר של קרן השתלמות עליו להצהיר על כך בטופסי ההצטרפות. אין לקלוט עובד ללא טופס חתום (שבו הוא מבקש להצטרף או לחילופין לוותר על קרן השתלמות).

2.3.5 **הסכם עבודה** – החל משנת 2011 קרן "רום" מהווה את קרן ברירת המחדל בהתייחס לקרן ההשתלמות של הדירוג המנהלי כפי שמשתקף בהודעת מרכז השלטון המקומי והסתדרות המער"ף ביום 16/2/2011:

בהמשך לאמור בסעיפים 80.2 ו-80.3 לחוקת העבודה לעובדי הרשויות המקומיות וכן בהתאם לאמור בסעיף 20 (ב) לחוק הפיקוח על השירותים הפיננסיים השת"ס-ה-2005, יובהר כי לעובד שלא יבחר בקרן השתלמות אחרת, יופקדו הכספים לקרן "רום", קרן ההשתלמות לעובדי רשויות מקומיות.

3. נוהלי בחירת קופת פנסיה

3.1 כפי שהוסבר לעיל, הסכם המעבר לפנסיה צוברת קבע, כי החל מיום 1/11/2001 השכר הפנסיוני של עובדי רשויות קיימים וחדשים וכן רכיבים לא פנסיוניים (שאינם חוזר הוצאות) של כלל העובדים-יבוטחו בקופת פנסיה צוברת מקיפה.

3.2 בהסכם המעבר לפנסיה צוברת נקבע עקרון "ברירת מחדל" לפיו האיגוד המקצועי המייצג את העובדים יבחר את קרנות הפנסיה בהן יבוטחו העובדים על פי הסכם המעבר, אלא אם קיים להם ביטוח קודם ו/או אם הודיעו בכתב למעסיקם על רצונם להיות מבוטחים בקרן פנסיה צוברת אחרת.

3.3 בשנה המבוקרת, קופת הפנסיה הצוברת המקיפה החלה על עובדים השייכים לדירוג המנהלי היא: הראל לפנסיה ולגמל; ולעובדים המדורגים בדירוג מח"ר (אקדמאים במדעי החברה והרוח) : מנורה מבטחים.

3.4 במסגרת הליך קליטת עובד חדש, העובד נדרש לחתום על טופס בחירת קופת פנסיה אליה יופקדו תשלומי המעסיק והעובד. בטופס קיימות 2 אפשרויות: קופת ברירת מחדל או קופה אחרת, על פי העדפת העובד.

3.5 במידה והעובד בחר בקופת ברירת מחדל, עליו לחתום על טופס בקשת הצטרפות; ובאם בחר בקופה אחרת על פי העדפתו – הוא נדרש להמציא מסמכים שונים בהתאם לדרישות הקופה הרצויה: העתק פוליסה, צילום תעודת זהות, הסכם הצטרפות וכיו"ב.

3.6 מתן מידע לעובד בגין קופות "ברירת מחדל" – מבירור שערכה הביקורת על חשבת השכר, עולה כי, בעת קליטת עובד חדש, לא נמסר כל מידע בכתב באשר לתנאיי הניהול המיטביים של קופות "ברירת מחדל".

3.7 היעדר מתן מידע לעובדים בגין אפיקי ההשקעה השונים – בטופס ההצטרפות של קופות "ברירת מחדל", ניתנת לעובד האפשרות לבחור במסלול ההשקעה הרצוי מבין אפיקי ההשקעה השונים. הטופס לא כולל מידע נוסף באשר למאפייני אפיקי ההשקעה השונים, כגון: תשואות, מידת החשיפה לסיכון, הרכב ההשקעות בכל אפיק וכיו"ב.

3.8 הביקורת מודעת לעובדה כי על המעסיק חל איסור במתן ייעוץ פנסיוני ושעל כל עובד להגיע לבחירתו לאחר בדיקה אישית של האפשרויות העומדות בפניו.

3.9 הביקורת גורסת כי יש להכין דף מידע בסיסי המתייחס לקופת "ברירת מחדל" אשר יפרטו את שיעורי דמי הניהול, מאפייני אפיקי ההשקעה ומסלולי הביטוח השונים והבהרת זכותו של העובד לעבור מקופה לקופה או ממסלול למסלול לפי בחירתו.

4. המבנה הארגוני – חשבת השכר אחראית לקליטת תהליך קבלת העובד כולל התייחסות לקרן השתלמות ולהעברת סכומים שיש להעביר לקרונות השתלמות שונות לגזברות אשר מבצעת את ההעברות הכספיות בפועל.

5. החלפת קרן השתלמות – סעיף 20 לחוק שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 קובע כי זכותו של העובד לבחור באיזו קרן השתלמות לנהל את כספיו. במהלך תקופת ההעסקה, העובד רשאי לעבור מקרן לקרן ללא כל הגבלה. עובד המעוניין לבצע מעבר של קרן השתלמות, פונה לקרן השתלמות אליו ברצונו לעבור ודואג למילוי הטפסים הרלוונטיים על פי דרישות הקרן ועליו להעביר העתקי טפסים אלה לחשבת השכר לצורך שיוך העובד לקרן החדשה והפסקת העברת התשלומים עבורו לקרן השתלמות הישנה.

6. מצאי הביקורת

6.1 המועצה שילמה בשנת 2016 סך של 4,657 אלש"ח כתשלומי פנסיה, גמל והשתלמות כאשר סך של 1,610 אלש"ח מהווים את חלקם של העובדים וסך של 3,047 אלש"ח מהווים את חלקה של המועצה בהפרשות הסוציאליות של העובדים וכל זאת במסגרת 122 קופות שונות. (רצ"ב נספח מפורט)

6.2 התשלומים בוצעו ל-14 מוסדות המנהלים את קרנות הפנסיה, קופות הגמל וקרנות ההשתלמות כמפורט להלן באלש"ח:

הגוף המנהל	מספר הקופות	חלק ק העובד	חלק המעסיק	סה"כ
הראל חברה לביטוח	11	333,776	777,962	1,111,738
מגדל-מקפת	23	487,468	849,297	1,336,765
הפניקס	15	38,928	70,214	109,142
איילון	1	27,975	63,261	91,236
פסגות	19	249,394	239,426	488,820
מיטב-דש	19	168,474	296,310	464,784
ילין-לפידות	6	45,543	99,807	145,350
אקסלנס	4	12,309	29,987	42,296
אלטשולר-שחם	6	17,307	41,733	59,040
מנורה מבטחים	12	105,380	243,172	348,552
קרנות ע"ס	2	6,507	6,507	13,014
הסתדרות מח"ר	2	11,817	35,451	47,268
קרן גמלאות מרכזית	1	17,691	34,118	51,809
קרן רום	1	87,095	261,286	348,381
	122	1,609,664	3,048,531	4,658,194

6.3 מבדיקת כרטיסי הגופים המנהלים והשוואתם עם דוחות הגזברות ודוחות השכר עולה כי התשלומים מועברים באופן סדיר ורצוף – דבר שאינו גורר חיובי ריבית בגין פיגורים במועדי התשלום.

7. התאמת התשלומים לאישורי הגופים המנהלים

7.1 הביקורת ביקשה וקיבלה אישורים שנתיים מ-5 גופים מנהלים כמפורט להלן (באלש"ח):

הגוף המנהל	בדוחות	באישור	פער
מגדל-מקפת	1,337	1,017	320
פסגות	489	459	30
מיטב-ד"ש	465	515	-50
מנורה מבטחים	349	287	62
קרן רום	348	348	0
סה"כ	2,988	2,826	362

7.2 פערים אלו נובעים מאי שיוכם של הסכומים המועברים לחשבונותיהם של העובדים על ידי הגופים המנהלים.

7.3 גיזבר המועצה מסר לביקורת כי מדי חודש תוכנת השכר באוטומציה עורכת ביקורת למציאת היזונים חוזרים שגויים והאוטומציה מטפלת בשגויים ובמידת הצורך מיידעת את חשבת השכר.

7.4 תיקון שיוכם של כספים אלו נעשה במסגרת הביקורת ונתקבלו דוחות שהראו את ביצוע התיקונים אם כי לא באופן מוחלט.

7.5 מודעותם של עובדי הרשות למעקב אחר הדוחות התקופתיים הנשלחים אליהם על ידי מנהלי הקופות, בדיקת רצף ההפקדות ובמקרה הצורך לבקש עריכת הבירור הנדרש על ידי חשבת השכר עשוי למנוע מצבים בהם העובדים אינם העובדים אינם מזוכים כראוי בחשבונות קופותיהם הסוציאליות.

7.6 גיזבר המועצה, בהתייחסה לדוח הביקורת, מסר כי מחלקת השכר תוציא פניה לעובדים הממליצה שעליהם לבדוק את רצף ההפקדות החודשיות בקופותיהם.

המלצות הביקורת

7.7 הביקורת גורסת כי יש להכין דף מידע בסיסי המתייחס לקופת "ברירת מחדל" אשר יפרט את שיעורי דמי הניהול, מאפייני אפיקי ההשקעה ומסלולי הביטוח השונים והבהרת זכותו של העובד לעבור מקופה לקופה או ממסלול למסלול לפי בחירתו.

גיזבר המועצה מסר לביקורת כי מחלקת השכר תכין דף מידע לעובד חודש על ברירת מחדל לקביעת הקופה שאליה יופרשו ההפרשות הסוציאליות באם העובד לא יבחר בקופה אחרת.

7.8 הביקורת ממליצה לקבל מהגופים המנהלים אישורים חצי שנתיים ולערוך בדיקת סבירות באם ההפקדות המופיעות באישורים תורמים את ההפקדות שנעשו בפועל וזאת על מנת לעמוד על טעויות במיון הסכומים שהועברו לגופים המנהלים ולא שויכו לקופות העובדים.

7.9 הביקורת ממליצה על הכנת דף הסבר לעובדים על חשיבות בדיקת רציפות ההפקדות בקופותיהם וזאת כדי להגן על האינטרסים שלהם עצמם מבלי להמתין ליום פרישתם – המועד בו נערך הביקורת הספציפית לגבי כל עובד פורש.

גיזבר המועצה, בהתייחסה לדוח הביקורת, מסר כי מחלקת השכר תוציא פניה לעובדים הממליצה שעליהם לבדוק את רצף ההפקדות החודשיות בקופותיהם.

נספח - רשימת קופות בגין הפרשות סוציאליות (באלפ"ש)

סה"כ	מעסיק	עובד	שם	מנהל הקופה
4	2	2	מגדל לא פנסיוני	מקפת
5	3	2	מגדל אישית	
15	11	4	מגדל ביטוח מנהלים	
25	18	7	מגדל ביטוח מנהלים	
38	28	10	מקפת קופ"ג	
26	13	13	מקפת לא פנסיוני	
114	75	39	מקפת אישית	
745	517	228	מקפת פנסיה ותגמולים	
25	19	6	מקפת חדשה ק. השתלמות	
7	5	2	מגדל השתלמות	
45	31	14	מקפת פנסיה	
4	0	4	מגדל גמל פלטינום	
20	15	5	מגדל פלטינום 668	
5	5	0	מגדל פלטינום	
29	20	9	מגדל ביטוח מנהלים	
105	0	104	דמי ניהול פנסיה תקציבית	
21	0	21	מגדל עצמאי	
40	40	0	מגדל פיצויים	
31	23	8	מגדל פלטינום השתלמות	
1	0.5	0.5	קופ"ג אינפניטי	
28	21	7	מגדל השתלמות	
5	2.5	2.5	מגדל גמל	
1,337	849	488	סה"כ מקפת	
4	3	1	מנורה רפורמה תכנון	מנורה-מבטחים
19	12	7	מבטחים יותר	
16	11	5	מבטחים חדשה צוברת	
12	9	3	מבטחים ותיקה	
5	4	1	מנורה השתלמות	
2	1	1	מנורה מבטחים תגמולים	
11	8	3	מנורה מבטחים ב. מנהלים	
21	11	10	מבטחים תגמולים ופיצויים	
93	70	23	מנורה מבטחים השתלמות	
160	111	49	מנורה מבטחים פנסיה	
5	3	2	מנורה מבטחים ש.נ.	
348	243	105	סה"כ מנורה מבטחים	
8	0	8	גמל עצמאי ירושלים	מיטב-דש
4	4	0	גמל פיצויים ירושלים	
3	1.5	1.5	גמל ירושלים	
6	6	0	קרן גמלאות מרכזית	
80	60	20	מיטב השתלמות לאומי	
25	17	8	מיטב פנסיה	
165	124	41	מיטב השתלמות פועלים	
16	12	4	דש אקונומיסט השתלמות	
14	11	3	מיטב השתלמות בניה	
6	6	0	מיטב פיצויים פועלים	
28	28	0	מיטב פיצויים לאומי	
16	11	5	פנסיה מיטבית	
9	0	9	מיטבית פועלים עצמאי	
21	11	10	מיטב תגמולים לאומי	
9	4	5	מיטב גמל פועלים	
49	0	49	מיטב לאומי עצמאי	
1	0.5	0.5	קופ"ג מתן ישיר	
3	0	3	מתן ישיר	
2	1	1	הפרשים	
465	297	169	סה"כ מיטב-דש	

סה"כ	מעסיק	עובד	שם	מנהל הקופה הראל חברה לביטוח
2	1	1	הראל-גלעד תגמולים	
9	6	3	הראל עוצמה ש.נ.	
949	657	292	הראל פנסיה	
16	12	4	הראל קרן השתלמות	
19	10	9	הראל עוצמה- קופ"ג	
18	13	5	הראל מנוף פנסיה	
11	8	3	מגון מנהלים	
26	26	0	ניב ק. פיצויים	
4	2	2	הראל תגמולים	
42	31	11	הראל השתלמות	
16	12	4	הראל שלדג השתלמות	
1,112	778	334	סה"כ הראל ביטוח	
15	11	4	כלל דינאמי-ב. מנהלים	הפניקס
8	6	2	כלל השתלמות מסלולית	
11	8	3	כלל השתלמות	
5	0	5	כלל דגש איתן	
5	5	0	כלל איתן פיצויים	
3	2	1	כלל דגש איתן	
6	3	3	כלל תמר	
8	5	3	הפניקס ב. מנהלים	
18	14	4	כלל ק. השתלמות	
5	0	5	כלל גמל 5	
3	1	2	כלל גמל 5	
11	8	3	כלל השתלמות	
9	6	3	הפניקס מנהלים	
2	1	1	כלל גמל מסלולית	
109	70	39	סה"כ הפניקס	
4	2	2	ילין לפידות קופ"ג	ילין לפידות
75	56	19	ילין לפידות השתלמות ב'	
4	0	4	ילין לפידות עצמאי	
21	16	5	ילין לפידות השתלמות	
12	6	6	ילין לפידות גמל ב'	
31	21	10	ילין לפידות	
147	101	46	סה"כ ילין לפידות	
3	1.5	1.5	פרפקט גמל	אלטשולר-שחם
19	14	5	פרפקט השתלמות	
24	18	6	אלטשולר-שחם השתלמות	
5	2.5	2.5	אלטשולר-שחם גמל	
2	1	1	אלטשולר-שחם קופ"ג	
6	5	1	אלטשולר השתלמות	
59	42	17	סה"כ אלטשולר-שחם	
21	16	5	אקסלנס השתלמות	אקסלנס
15	11	4	אקסלנס השתלמות זהב	
6	3	3	אקסלנס תגמולים זהב	
42	30	12	סה"כ אקסלנס	

סה"כ	מעסיק	עובד	שם	מנהל הקופה
45	0	45	קופת גמל קרן אור	פסגות
2	0	2	פסגות פיצויים	
45	15	29	פסגות שיא גמל	
13	0	13	פסגות שיא גמל 10	
10	4	6	פסגות גמל כללי	
10	8	2	פסגות השתלמות כללי	
38	19	19	גדיש	
1	1	0	גדיש עד 20	
68	0	68	גדיש עצמאי	
1	0	1	גדיש אג"ח	
5	4	1	פסגות השתלמות	
246	184	62	פסגות שיא השתלמות	
6	5	1	פסגות ק. השתלמות	
489	240	249	סה"כ פסגות	
348	261	87	קרן השתלמות	קרן רום
348	261	87	סה"כ קרן רום	
7	4	3	קופת גמל עובדים סוציאליים	ק. ל. ע.
6	3	3	קופ"ג לא פנסיוני	
13	7	6	סה"כ ק. ל. ע.	
25	19	6	ק. השתלמות אקדמאים	הסתדרות המח"ר
22	16	6	ק. השתלמות עובדים	
47	35	12	סה"כ הסתדרות המח"ר	
91	63	28	איילון פנסיה	איילון
91	63	28	סה"כ איילון	
52	34	18	קג"מ פנסיה	קרן גמלאות מרכזית
52	34	18	סה"כ קרן גמלאות מרכזית	
4,658	3,048	1,610	סה"כ כללי	

תמיכות הרשות בעמותות

1. מבוא

1.1 כל רשות מקומית בארץ מתקציבה למתן תמיכות למוסדות ציבור, לרוב עמותות, הפועלות בתחומה. שיעור ההקצבה נע בין אלפי שקלים לבין מאות ומיליוני שקלים לעמותה. עמותה הינה אישיות משפטית שהוקמה על פי הוראות חוק העמותות, התש"מ – 1980, שלא על מנת לחלק רווחים ולצורך ביצוע מטרה שהמחוקק ראה בה מטרה ראויה. כל עמותה מחוייבת להגיש לרשם העמותות תקנון המפרט את מטרות העמותה ואת דרך התנהלותה. כמו כן החל משנת 1998 על כל עמותה לקבל אישור על ניהול תקין מרשם העמותות בטרם תקבל תמיכה מהמדינה ומרשויותיה. כל עמותה רשומה חייבת להקים וועד מנהל, ועדת ביקורת ואסיפה כללית. כמו כן כל עמותה מחוייבת במסמכי יסוד, כגון: תקנון שדינו כדין חוזה בין העמותה לבין חבריה ובינם לבין עצמם.

1.2 מקורות המימון של העמותה הן: מימון ציבורי – הקצבות מכספים ציבוריים באמצעות משרדי הממשלה והרשויות המקומיות, הכנסות עצמיות – ההכנסות שמייצרות העמותות עצמן (כגון דמי חבר, הכנסות מנכסים ותשלומים מלקוחות ומצרכני מוצרים..) ותרומות – יחידים, ארגונים עיסקיים וקרנות התורמות לעמותות. אחד ממקורות ההכנסה של העמותה הוא, אם כן, התמיכה שהיא מקבלת מהרשות המקומית וזאת בהתאם לתקציב הרשות המקומית.

1.3 התמיכה בעמותות על ידי רשויות מקומיות מתבצעת על פי נוהל "תמיכה במוסדות ציבור על ידי הרשויות המקומיות" שפורסם בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/2006 (להלן – נוהל תמיכות). מטרת הנוהל מוגדרת בסעיף 1 לנוהל כדלהלן:
"להסדיר מתן תמיכות, במישרין או בעקיפין מאת הרשויות המקומיות למוסדות ציבור שונים הפועלים, ככלל, בתחומה המוניציפאלי של הרשות."
באותו נוהל מוגדרת תמיכה כדלהלן:

"מתן טובת הנאה, בין ישירה ובין עקיפה, לרבות מענק, הלוואה, ערבות או סיוע כספי אחר ולמעט קניית שירותים או הקצבת קרקעות בהתאם לנוהל הקצאת מקרקעין".

1.4 בשנת 2016 העניקה המועצה המקומית אזור סך של 786 אלש"ח בגין תמיכות לעמותות לעומת סך של 782 אלש"ח בשנת 2015.

1.5 מטרת הביקורת הינה בחינת התמיכות שניתנו על ידי המועצה לעמותות ועמידת מתן התמיכות בהוראות ההנחיות המחייבות ובהן חוק העמותות והתקנות שהותקנו על פיו והוראות נוהל התמיכות כפי שפורסם על ידי משרד הפנים.

1.6 בעריכת הביקורת, הביקורת נסמכה, בין היתר, לתיעוד הבא:

1.6.1 חוזר מנכ"ל משרד הפנים 4/2006.

- 1.6.2 חוק העמותות והתקנות שהותקנו על פיו.
- 1.6.3 תבחינים למתן תמיכות לשנים 2015 ו-2016.
- 1.6.4 דוחות כספיים מבוקרים האחרונים של העמותות.
- 1.6.5 מאזני הבוחן של העמותות למועדים מאוחרים יותר.
- 1.6.6 כרטיסי הנה"ח של העמותות.

1.7 התבחינים שקבעה המועצה למתן תמיכות לא השתנו בשנה המבוקרת לעומת השנה הקודמת. התבחינים מגבילים את תמיכת הרשות המקומית עד לשיעור של 90% מפעילות הגופים הנתמכים כאשר סך הוצאות הגוף הנתמך לא יעלו על סך הכנסותיה ותקבוליה-דהיינו פעילות העמותות הנתמכות לא צריכות להיות גרעוניות.

1.8 יחד עם זאת ניתנה לוועדת התמיכות שיקול הדעת בקביעת סכום התמיכה לגבי אגודות ספורט, תנועות נוער ובתי מדרש וכוללים בשיעור של 25% ובהתייחס למתן תמיכות לתרבות תורנית וגופי רווחה וקהילה בשיעור 50% וזאת בהתייחס לתרומת הגופים הנתמכים ליישוב.

1.9 להלן רשימת הגופים שנתמכו ע"י המועצה בשנים 2015 ו-2016:

הגוף הנתמך	2015	%	2016	%
הפועל אזור	325,000	41.56	325,000	41.35
תנועת הצופים	142,000	18.16	142,000	18.07
בני עקיבא	50,000	6.39	50,000	6.36
בית מדרש גבוה	44,000	5.63	44,000	5.60
מעון יום מק"ד	40,000	5.12	40,000	5.09
קו הזהב	40,000	5.12	40,000	5.09
בית חב"ד	32,500	4.16	32,500	4.13
אזור-עתידי טוב לספורט	32,500	4.16	32,500	4.13
מרכז החסד	30,000	3.84	30,000	3.82
ברכת חיים	17,500	2.25	17,500	2.23
בני יעקב	10,000	1.28	10,000	1.27
ויצ"ו	10,000	1.28	10,000	1.27
אקי"מ	7,500	0.96	7,500	0.95
בית יוסף ונתן	---	---	5,000	0.64
סה"כ	782,000	100.00	786,000	100.00

2. ממצאי הביקורת

2.1. עמותת בית המדרש הגבוה

- 2.1.1 מספר העמותה 580178333 והיא הוקמה ב 24/3/1991.
- 2.1.2 מטרות העמותה: יסוד, ניהול והחזקת מוסדות תורה, תפילה, גמילות חסדים, מתן מלגות והפצת היהדות.
- 2.1.3 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2014-2015:

2015	2014	
96,034	97,620	הכנסות מתרומות
44,000	44,000	תמיכת מועצה *
140,034	141,620	סה"כ הכנסות
133,045	118,925	עלות הפעילות
3,520	3,445	הנהלה וכלליות
3,455	2,829	הוצאות מימון
14	16,421	עודף הכנסות

*תמיכה ישירה

- 2.1.4 פעילות העמותה מתבצעת ברחבי הרשות המקומית ב-4 בתי כנסת: ביכ"נ עץ החיים, ביכ"נ אגודת ישראל, ביכ"נ שארית הפליטה וביכ"נ אהבת אחים.
- 2.1.5 דוח הביקורת של מבקר העמותות של המועצה מיום 16/1/2017 בהתייחס לשנת 2016 מציין כי העמותה מקיימת מדרשה לצעירים בהשתתפות של כ-35 בחורים צעירים בשני ימי מפגש שבועיים, מועדון לכ-40 ילדים בשני ימי מפגש שבועיים, מערך של לימודי תורה בחברותא יומיים של מבוגרים וצעירים וכן מסיבות באירועי החגים היהודיים. המבקר מציין כי נפגש עם מנהל העמותה לקבלת הסברים על אופי פעילות העמותה.
- 2.1.6 דוח הביקורת על התנהלות העמותה אינו מציין, ולו באופן מדגמי, באם ומתי נערכו ביקורות במקום התקיימות פעילויות העמותה, תוכן הפעילויות, מספר המשתתפים וכיו"ב.
- 2.1.7 ההעברות לכספיות לבית המדרש תואמות את סכומי התמיכות שאושרו לעמותה.
- 2.1.8 לפי הבקשה לקבלת תמיכה לשנת 2017 מתברר כי בשנת 2016 העמותה חילקה מלגות ל-21 תלמידי כולל בסך כולל של 124,237 ₪ כאשר טווח התמיכות הוא 500 עד 18,600 ₪.
- 2.1.9 לפי הבקשה לקבלת תמיכה לשנת 2015 מתברר כי בחודשים ינואר – ספטמבר 2014 העמותה חילקה מלגות ל-18 תלמידי כולל בסך כולל של 80,935 ₪ כאשר טווח התמיכות הוא 500 עד 11,000 ₪.

- 2.1.10 מן האמור לעיל המסקנה המתבקשת והבלתי נמנעת היא כי רוב הכנסות (58%) העמותה מחולקות כתמיכות לתלמידי בית המדרש והכולל.
- 2.1.11 הביקורת גורסת כי דוח המבקר על עמותות המועצה אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.

2.2 עמותת בית חב"ד אזור

- 2.2.1 מספר העמותה 580194827 והיא הוקמה ב- 23/10/1991.
- 2.2.2 מטרות העמותה: קירוב יהודים לערכי היהדות והמסורת, הבאת אחדות בין שכבות העם, הפצת התורה ותורת חב"ד.
- 2.2.3 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2014-2015:

2015	2014	
141,288	232,030	הכנסות עצמיות
222,003	319,330	הכנסות מתרומות
32,450	36,700	תמיכת מועצה *
395,741	588,060	סה"כ הכנסות
369,533	550,982	עלות הפעילות
15,445	22,039	הנהלה וכלליות
2,856	2,838	הוצאות מימון
7,907	12,201	עודף הכנסות

*תמיכה ישירה

- 2.2.4 פעילות העמותה מתבצעת ברחבי הרשות המקומית וכן בבית חב"ד.
- 2.2.5 שני דוח הביקורת של מבקר העמותות של המועצה מיום 1/6/2016 ומיום 16/1/2017 מציינים כי מספר פעילי העמותה הוא כ- 200. העמותה עורכת פעילויות בחגים היהודיים, מקיימת חוגי יהדות לילדים ולנוער, פעילויות לנשים (הפרשת חלה), שיעורי תורה לגברים וחלוקת מזון לנצרכים לקראת ראש השנה ולקראת פסח. כמו כן העמותה משתפת את ילדי הגנים ותלמידי בתי-ספר צעירים (כיתות א'-ב') בפעילות של אפיית מצות. המבקר מצייין גם כי נפגש עם מנהל העמותה לבירור אופי פעילויות העמותה.
- 2.2.6 דוח הביקורת על התנהלות העמותה אינו מצייין, ולו באופן מדגמי, באם ומתי נערכו ביקורות במקום התקיימות פעילויות העמותה, תוכן הפעילויות, מספר המשתתפים וכיו"ב.
- 2.2.7 בשנת 2015 ו-2016 אושרו לעמותה תמיכות בסך של 32,500 ₪ לשנה אך הועברו אליה סך של 36,700 ₪ לכל שנה – העברה עודפת שנתית של 4,200 ₪ לשנה.
- 2.2.8 בתיק העמותה לא נמצא כל הסבר להעברות העודפות.

2.2.9 **גובר המועצה מסר לביקורת כי הפרשים אלו מקורם באפיית מצות פסח בבי"ס מימון ואינם מהווים חלק מתמיכת הרשות בעמותה.**

2.2.10 **הביקורת גורסת כי דוח המבקר על עמותות המועצה אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.**

2.3 עמותת מרכז החסד

2.3.1 מספר העמותה 580419752 והיא הוקמה ב- 18/1/2004.

2.3.2 מטרת העמותה: העמקת פעולות החסד, חיי הרוח והתורה באזור.

2.3.3 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	2016	
1,000	3,600	הכנסות מתרומות
30,000	30,000	תמיכת מועצה *
31,000	33,600	סה"כ הכנסות
30,278	29,777	עלות הפעילות
500	500	הנהלה וכלליות
943	943	הוצאות מימון
-721	2,380	עודף הכנסות

*תמיכה ישירה

2.3.4 פעילות העמותה מתבצעת ב-2 סניפי העמותה ברשות המקומית.

2.3.5 בשנת 2016 לא נערך ביקורת מטעם מבקר העמותות של המועצה. ביום 1/2/2016 הוגש דוח הביקורת לשנת 2015 של מבקר העמותות של המועצה שמציין כי ביקר בפעילויות העמותה וכמו כן כי נפגש עם מנהל העמותה לצורך הכרת פעילות העמותה.

2.3.6 ההעברות לכספיות לבית המדרש תואמות את סכומי התמיכות שאושרו לעמותה.

2.3.7 דוח הביקורת על התנהלות העמותה אינו מציין, ולו באופן מדגמי, באם ומתי נערכו ביקורות במקום התקיימות פעילויות העמותה, תוכן הפעילויות, מספר המשתתפים וכיו"ב.

2.3.8 **הביקורת גורסת כי דוח המבקר על עמותות המועצה אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.**

2.4 הפועל אזור

2.4.1 מספר העמותה 580472546 והיא הוקמה ב-12.3.2007 ומסונפת למרכז הפועל של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל.

2.4.2 מטרת העמותה: לפתח את הכושר הגופני ולהשתתף בפעולות של גופים ספורטיביים ארציים.

- 2.4.3 התמיכה בשנת 2015 היתה בסך של 325,000 ₪ והעמותה זוכתה בסך של 381,104 ₪ - בעודף של 56,104 ₪.
- 2.4.4 התמיכה בשנת 2016 היתה בסך של 325,000 ₪ והעמותה זוכתה בסך של 575,048 ₪ - בעודף של 250,048 ₪.
- 2.4.5 **גזבר המועצה מסר לביקורת כי פערים אלה מקורם בדמי שכירות בגין אנטנה הממוקמת במגרש הכדורגל וכי המועצה אישרה העברת דמי השכירות לעמותה.**
- 2.4.6 בתיק העמותה לא נמצא כל הסבר על פערים אלו ולא החלטת המועצה המאשרת העברת דמי השכירות האמורים לעמותה.
- 2.4.7 בשנת 2016 לא נערך ביקורת מטעם מבקר העמותות של המועצה.
- 2.4.8 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	2016	
496,747		הכנסות מתרומות
381,104		תמיכת מועצה *
877,851		סה"כ הכנסות
904,068		עלות הפעילות
15,204		הנהלה וכלליות
3,127		הוצאות מימון
-44,548		עודף הכנסות

*תמיכה ישירה

- 2.4.9 הביקורת גורסת כי קיומו של דוח מבקר העמותות של המועצה חייב להיות תנאי הכרחי לאישור תמיכת הרשות לעמותה.

2.5 מעון יום מק"ד

- 2.5.1 מספר העמותה 580448496 והיא הוקמה ב-29.8.2005.
- 2.5.2 מטרות העמותה: הפעלת מעון ילדים ומתן שיעורי תורה.
- 2.5.3 פעילות העמותה מתבצעת במעון יום אשר מקיימת העמותה.
- 2.5.4 בשנת 2016 נערך ביקורת מטעם מבקר העמותות של המועצה. ביום 1/2/2016 הוגש דוח הביקורת לשנת 2015 של מבקר העמותות של המועצה שמציין כי ביקר בפעילויות העמותה וכמו כן כי נפגש עם מנהל העמותה לצורך הכרת פעילות העמותה.
- 2.5.5 דוח הביקורת מציין כי מעון היום פועל בכל ימי השבוע ומועסקות בה 5 מטפלות המטפלות בילדים בגילאי 3 חודשים עד 3 שנים.
- 2.5.6 בהתאם לרישומים אצל רשם העמותות, העמותה טרם הגישה את דוחותיה לשנת 2016 .

2.5.7 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	*2016	
431,835	201,990	הכנסות מתרומות
40,000	24,321	תמיכת מועצה **
471,835	226,311	סה"כ הכנסות
438,890	218,448	עלות הפעילות
16,757	16,148	הנהלה וכלליות
1,344	1,650	הוצאות מימון
14,844	-9,935	עודף הכנסות

* לפי מאזן הבוחן של העמותה
** תמיכה ישירה.

2.5.8 בשנת 2016 אושרה לעמותה תמיכה בסך של 40,000 ₪ והועברו אליה 45,000 ₪. לא נמצא הסבר על ההעברה העודפת בסך של 5,000 ₪. ההעברות בשנת 2015 תואמות את התמיכה שאושרה.

2.5.9 **גזבר המועצה מסר לביקורת כי ההעברה העודפת נעשתה בטעות וכי היא קוזזה בשנה העוקבת.**

2.6 אזור עתיד טוב לספורט

2.6.1 מספר העמותה: 580514610 והיא הוקמה ב- 3.11.2009.

2.6.2 מטרות העמותה: ארגון והפעלת פעילויות ספורט למיניהן, פיתוח ועידוד פעולות קהילתיות בתחומי החינוך הגופני וענפי הספורט השונים, השתתפות בתחרויות שונות, באופן מאורגן במסגרת ליגה מסודרת, התאחדות או איגוד או במסגרת ספורט עממי ו/או לא מקצועי, טיפוח ועידוד ספורטאים וספורטאיות בענפי הספורט השונים.

2.6.3 ביום 1.6.2016 וביום 16.1.2017 הגיש מפקח התמיכות של המועצה, דוחות ביקורת לשנת 2016. לפי דוחות המפקח, פעילות העמותה כוללת הפעלת חוגי ספורט בכדורסל (ילדים, נוער ובוגרים במסגרות ליגה), כדורשת נשים (במסגרת ליגה) ופטאנק מבוגרים (במסגרת ליגה).

2.6.4 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	2016	
146,714	208,229	הכנסות עצמיות וממוסדות
35,000	45,000	תמיכת מועצה *
181,714	253,229	סה"כ הכנסות
156,737	237,376	עלות הפעילות
15,051	17,369	הנהלה וכלליות
3,161	5,396	הוצאות מימון
6,765	-6,912	עודף הכנסות

* תמיכה ישירה.

- 2.6.5 בשנים 2015-2016 אושרו לעמותה תמיכות בסך של 32,500 ₪ לשנה.
- 2.6.6 למרות האמור בסעיף הקודם בוצעו לעמותה העברות עודפות כדלהלן:

2.6.6.1 לשנת 2015:

תמיכה מאושרת – 32,500 ₪
 העברות בפועל – 85,000 ₪ עודף העברות של 52,500 ₪
 בדוחות הכספיים – 35,000 ₪.

2.6.6.2 לשנת 2016:

תמיכה מאושרת – 32,500 ₪
 העברות בפועל – 45,000 ₪ עודף העברות של 12,500 ₪
 בדוחות הכספיים – 45,000 ₪

2.6.7 גזבר המועצה מסר לביקורת כי ההעברה העודפת בסך 12,500 ₪ בשנת 2016 היא מסעיף חינוך בגין פעילות המועדון הבית ספרי ואינה שייכת לסכום התמיכה השוטפת.

2.6.8 הביקורת לא זכתה להתייחסות בנוגע לעודף העברת סך של 52,500 ₪ בשנת 2015.

2.7 תנועת הצופים

- 2.7.1 תנועת הצופים באזור מהווה סניף של תנועת הצופים העבריים בישראל המאוגדת כעמותה שמספרה 580028454 ואשר הוקמה ב- 2.5.1984.
- 2.7.2 מטרת העמותה הינן הענקת חינוך לא פורמאלי לצופיות, אהבת השונה, דמוקרטיה, פיתוח מנהיגות, חינוך להתנדבות ועשייה למען הקהילה והפרט באמצעות תהליכי הכשרה והדרכה חינוכיים.
- 2.7.3 העמותה הארצית מקיימת כ-200 שבטים אשר במסגרתם משתתפים חניכים מכ- 110 ישובים ברחבי הארץ.
- 2.7.4 בדוח מבקר התמיכות של המועצה לשנת 2016 שהוגש ביום 16.1.2017, מציין המבקר כי שבט הצופים המקומי פועל 3 ימים בשבוע וכולל כ- 330 חניכים ומדריכים.
- 2.7.5 בשנת 2015 אושרה תמיכה בסך של 142,000 ₪ אך בפועל הועבר סך של 134,306 ₪ - העברה בחסר של 7,694 ₪.
- 2.7.6 הביקורת לא קיבלה כל התייחסות מגזברות המועצה על סיבת אי-העברת סך של 7,694 ₪ בשנת 2015.**
- 2.7.7 בשנת 2016 אושרה תמיכה דומה בסך של 142,000 וסך זה הועבר במלואו.

2.8 תנועת בני עקיבא

- 2.8.1 תנועת בני עקיבא באזור מהווה סניף של תנועת בני עקיבא בישראל המאוגדת כעמותה שמספרה 580040343 ואשר הוקמה ב- 12.2.1987.

- 2.8.2 מטרות העמותה הינן הענקת חינוך דור עיברי נאמן ומסור לתורתו, עמו וארצו החי על עבודתו ברוח התורה וחינוך והגשמה אישית של רעיון "תורה ועבודה".
- 2.8.3 העמותה הארצית מקיימת סניפים ברוב הרשויות המקומיות ברחבי הארץ במסגרתם משתתפים אלפי חניכים.
- 2.8.4 בדוח מבקר התמיכות של המועצה לשנת 2016 שהוגש ביום 16.1.2017, מציין המבקר כי סניף בני עקיבא המקומי פועל בתדירות של יומיים בשבוע וכולל כ- 70 חניכים ומדריכים.
- 2.8.5 דוח הביקורת על התנהלות העמותה אינו מציין, ולו באופן מדגמי, באם ומתי נערכו הביקורות במקום התקיימות פעילויות העמותה, תוכן הפעילויות, מספר המשתתפים וכיו"ב.
- 2.8.6 אופי הפעילויות, לפי שיחת מבקר העמותות עם מנהלי הסניף המקומי, מתמקד בחגי ישראל וכוללות: אפיית מצות שמורות, עריכת סדר ט"ו בשבט, פעילויות בנושא יום ירושלים, עריכת פורימון בב"ס ממ"ד ופעילויות מגוונות אחרות בעלות זיקה לחגי ישראל.
- 2.8.7 בשנת 2015 אושרה תמיכה בסך של 50,000 ₪ אך בפועל הועבר סך של 50,740 ₪ - הכוללת סבסוד טיול ט"ו בשבט בסך 740 ש"ח.
- 2.8.8 **גזבר המועצה מסר לביקורת כי ההפרש נובע מסבסוד המועצה לילד קשה יום בגין טיול ט"ו בשבט.**
- 2.8.9 בשנת 2016 אושרה תמיכה דומה בסך של 50,000 והועבר סך של 10,000 ש"ח בלבד.
- 2.8.10 אין בתיק העמותה כל הסבר על היעדר העברת תמיכה בסך של 40,000 ₪ **ולא התקבל כל הסבר מגזברות המועצה על סיבת אי – העברת סך זה.**
- 2.8.11 הביקורת גורסת כי דוח מבקר עמותות המועצה אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.

2.9 וי"צו – הסתדרות ציונית לנשים ציוניות

- 2.9.1 תנועת ההסתדרות הציונית לנשים ציוניות (להלן- וי"צו) המאוגדת כעמותה לפי החוק העותמאני שמספרה 580057321 ואשר הוקמה ב- 26.7.1999.
- 2.9.2 מטרות העמותה הינן קידום וחיזוק מעמדן של הנשים בישראל, טיפוח ערך ההתנדבות, מתן הזדמנות שווה וטיפוח קהלי יעד במצוקה ובעיקר נשים נערות וילדים, ופיתוח והרחבת תשתיות התנועה בישראל.
- 2.9.3 העמותה הארצית מקיימת סניפים ברוב הרשויות המקומיות ברחבי הארץ במסגרתם משתתפים אלפי חניכים.
- 2.9.4 הסניף המקומי מקיים את הפעילויות שלהלן:

- א. מוקד "אוזן קשבת טלפוני לקשיש";
 ב. קיום אולפן להעשרת השפה;
 ג. אימוץ מועדוניות ילדי רווחה;
 ד. הפעלת "חנות" בגדים, כלי בית וצעצועים בשיתוף עם מחלקת הרווחה;
 ה. מתן ייעוץ משפטי במחיר סמלי בנושאי משפחה, צוואות, הסכמי גירושין;

ו. חלוקת מזון למיעוטי יכולת.

2.9.5 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	2016	
10,000		הקצבות משרדי ממשלה
24,470		הכנסות ממתן שירותים
17,427		הקצבת משרד ראשי
55,008		תרומות
10,000		תמיכת מועצה *
116,905		סה"כ הכנסות
116,908		עלות הפעילות
1,349		הוצאות מימון
1,352		גרעון שנתי

* תמיכה ישירה.

לא נמצא בתיק דוח כספי לשנת 2016.

- 2.9.6 סך תמיכת המועצה תואמת את סכומי ההעברות בפועל.
- 2.9.7 דוח הביקורת על התנהלות העמותה אינו מציין, ולו באופן מדגמי, באם ומתי נערכו הביקורות במקום התקיימות פעילויות העמותה, תוכן הפעילויות, מספר המשתתפים וכיו"ב.
- 2.9.8 הביקורת גורסת כי דוח מבקר עמותות המועצה אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.

2.10 אק"ם – אגודה לאומית לקימום מפגרים בישראל

- 2.10.1 תנועת אק"ם ההסתדרות הציונית לנשים ציוניות (להלן- ויצ"ו) המאוגדת כעמותה לפי חוק העמותות שמספרה 580034924 ואשר הוקמה ב-14.12.1983.
- 2.10.2 מטרת העמותה הינן קימום, עתידם ומעמדם של אנשים עם פיגור שכלי בחברה תוך קיום קשר קבוע עם הרשויות הציבוריות וגופים אחרים המטפלים באוכלוסייה זו.

2.10.3 העמותה הארצית מקיימת סניפים ברוב הרשויות המקומיות ברחבי הארץ במסגרתם משתתפים אלפי חניכים.

2.10.4 הסניף המקומי מפעילה מועדון לשעות פנאי עם חוגי העשרה והפעלת תיאטרון בובות.

2.10.5 להלן נתוני התקציב של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	2016	
82,128	77,800	תרומות והקצבות
5,000	9,000	תמיכת מועצה *
87,128	86,800	סה"כ הכנסות
80,188	86,800	עלות הפעילות
6,940	-0	עודף שנתי

* תמיכה ישירה.

2.10.6 למרות שתמיכת המועצה הסתכמה בסך של 7.500 לכל אחת מהשנים 2015-2016, סכומים אלו לא מקבלים את ביטויים בביצועים של תקציבי הסניף לשנים האמורות. אשר על כן, למרות הסכום המינורי של התמיכה הניתנת לסניף העמותה- הביקורת בדעה כי יש לבקש לכל הפחות, דוח כספי מסוקר של הסניף המקומי.

2.10.7 העברות המועצה תואמות את סכום התמיכה המאושרת.

2.10.8 דוח הביקורת של הממונה על ביקורת עמותות של המועצה על התנהלות העמותה אינו מציין, ולו באופן מדגמי, באם ומתי נערכו הביקורות במקום התקיימות פעילויות העמותה, תוכן הפעילויות, מספר המשתתפים וכיו"ב.

2.10.9 הביקורת גורסת כי דוח מבקר עמותות המועצה אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.

2.11 קו הזהב

2.11.1 מספר העמותה היא 580373348 והוקמה ב- 29.3.2001.

2.11.2 מטרות העמותה הינן הקמת כולל אברכים, ישיבה ועזרה לנזקקים וכן במתן שיעורים בנושאי יהדות, בניית בית כנסת, הקמת ספרייה ומכון להוצאת ספרים ואחזקת מוסדות דת וחינוך.

2.11.3 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	2016	
393,745	383,835	הכנסות עצמיות וממוסדות
40,000	40,000	תמיכת מועצה *
433,745	423,835	סה"כ הכנסות
446,334	359,789	עלות הפעילות
0	0	הנהלה וכלליות
4,154	4,372	הוצאות מימון
198,605	315,348	עודף הכנסות

* תמיכה ישירה.

2.11.4 כרטיס הנהלת החשבונות של העמותה מראה על תמיכה בסך של 40,000 ש"ח בכל אחת מהשנים 2015-2016 וההעברות תואמות סך זה.

2.11.5 דוח הביקורת של מבקר העמותות של המועצה מיום 10.7.16 ו-15.1.17 מציין כי ביקר בפעילויות העמותה ונפגש עם מנהל העמותה. הדוח מציין את הפעילות בכולל האברכים ובמדרשה לבנות רווקות, הכנת חתני בר מצווה, חלוקת סלי מזון, העברת שיעורי יהדות ועוד.

2.11.6 הביקורת גורסת כי דוח מבקר העמותות אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.

2.12 ברכת חיים

2.12.1 מספר העמותה 580565224 והיא הוקמה ב-20.11.2012.

2.12.2 מטרות העמותה: הפצת תורה, החזקת לומדי תורה, כנסים, הרצאות וסלים לנזקקים.

2.12.3 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	2016	
130,590	95,143	הכנסות עצמיות וממוסדות
15,313	17,500	תמיכת מועצה *
145,903	112,643	סה"כ הכנסות
126,206	113,335	עלות הפעילות
8,939	1,720	הנהלה וכלליות
1,068	996	הוצאות מימון
9,690	-3,408	עודף הכנסות

* תמיכה ישירה.

2.12.4 לפי כרטיס הנהלת החשבונות של העמותה במועצה הועבר לעמותה סך של 19,687 ₪ בשנת 2015 למרות שהוחלט על תמיכה בסך של 17,500 ₪ פער של 2,187 ש"ח.

2.12.5 **גזבר המועצה מסר לביקורת כי סך זה הועבר לעמותה בטעות וכי הוא קוזז בשנה העוקבת.**

2.12.6 דוח הביקורת של מבקר עמותות של המועצה מיום 10.7.2016 מציין כי המבקר ביקר בפעילויות העמותה ועל פגישתו עם מנהל העמותה שסקר את מגוון פעילויות העמותה.

2.12.7 דוח הביקורת אינו מציין , ולו באופן מדגמי, באם ומתי נערכו הביקורות במקום, תוכן הפעילויות שבוקרו, מספר המשתתפים בפעילויות וכד'

2.12.8 הביקורת גורסת כי דוח מבקר העמותות אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.

2.13 בני יעקב אזור

2.13.1 מספר העמותה 580501450 והיא הוקמה ב- 18.2.2009.

2.13.2 מטרות העמותה הן מתן שיעורי תורה ופעילויות לילדים, סיוע לנזקקים ונקמת בית כנסת.

2.13.3 בתאריך 19.8.2013 נחתם הסכם בין המועצה לעמותה בדבר החכרת זכויות המועצה במקרקעין לצורך הקמת בית כנסת והסכם זה אושר על ידי משרד הפנים ביום 9.9.2014.

2.13.4 להלן נתוני דוחותיה הכספיים של העמותה לשנים 2015-2016:

2015	2016	
58,524	105,835	הכנסות עצמיות וממוסדות
10,000	10,000	תמיכת מועצה *
68,524	115,835	סה"כ הכנסות
74,145	86,264	עלות הפעילות
54,901	30	הנהלה וכלליות
1,692	1,346	הוצאות מימון
-13,214	28,195	עודף הכנסות

* תמיכה ישירה.

2.13.5 העברות המועצה בגין תמיכות תואמות את החלטת וועדת התמיכות ואת הדוחות הכספיים של העמותה.

2.13.6 דוחות הביקורת של מבקר עמותות של המועצה מיום 10.7.16 ומיום 15.1.2017 מציינים כי המבקר ביקר בפעילויות העמותה ועל פגישתו עם מנהל העמותה שסקר את מגוון פעילויות העמותה.

2.13.7 דוח הביקורת אינו מציין , ולו באופן מדגמי, באם ומתי נערכו הביקורות במקום, תוכן הפעילויות שבוקרו, מספר המשתתפים בפעילויות וכד'

2.13.8 הביקורת גורסת כי דוח מבקר העמותות אינו משקף נכונה את פעילות העמותה. הביקורת ממליצה על עריכת ביקורת עניינית וממוקדת בשנים הבאות.

3. רכוז הממצאים

3.1 תמיכות והעברות

3.1.1 סכומי העברות המועצה לעמותות הנתמכות אינו תמיד תואם את הסכומים כפי שאושרו בוועדת התמיכות של המועצה לפי הפירוט הבא:

פרק	שם	עודף 2015	עודף 2016	הסבר הגזברות
2.2	בית חב"ד	4,200	4,200	אפיית מצות פסח בבי"ס מימון
2.4	הפועל אזור	56,104	250,018	דמי שכירות אנטנה
2.5	מק"ד	0	5,000	טעות- קוזז בשנה העוקבת
2.6	אזור מקום טוב לספורט	52,500	12,500	הפעלת מועדון בית ספרי בשנת 2016. לפער של שנת 2015 לא התקבל הסבר
2.7	הצופים	-7,694	0	לא התקבל הסבר
2.8	בני עקיבא	740	-40,000	ב- 2015 סבסוד לטיול ט"ו בשבט לילד. לא התקבל הסבר לחוסר העברת התמיכה לשנת 2016.
2.12	ברכת חיים	2187	0	טעות- קוזז בשנה העוקבת
		108,037	231,718	

3.2 דוחות מבקר העמותות

3.2.1 דוחות הביקורת של מבקר העמותות, כפי שהוגשו, אינם כוללים כל מידע, ולו באופן מדגמי, אודות אופן עריכת הפעילויות, מספר המשתתפים בפעילות המבוקרת, תוכן הפעילות ועוד.

3.2.2 בשיחת הביקורת עם מבקר העמותות, הוסברה מטרת הביקורת הנדרשת ואופן עריכת הביקורת שאמורה לכלול ביקור אקראי ולא מתואם אחד לפחות בפעילות העמותה המבוקרת.

3.2.3 המבקר מסר לביקורת שדוחותיו הבאים יכללו מידע כנדרש ממהות הביקורת.

4. המלצות הביקורת

4.1 לאור אי התאימות החלקית של סכומי ההעברות בפועל לסכומי התמיכות המאושרות וכפי שפורט לעיל, , הביקורת ממליצה על מעקב שוטף של תאימות זו ובמיוחד לקראת סוף שנת התקציב על מנת לא לקפח את פעילותן של העמותות התורמות לפעילות הקהילתית המגוונת המתנהלת בישוב.

4.2 הביקורת בדעה כי לא ניתן לאשר תמיכה לעמותה שלא עמדה בדרישות הסף הנדרשות ובהן גם הגשת דוח כספי מבוקר אחרון התואם למועד הגשת בקשת התמיכה הנדרשת.

4.3 הביקורת ממליצה לגזברות המועצה להדריך את מבקר העמותות על הדרך שיש לבצע את הביקורות התקופתיות בעמותות הנתמכות ועל ההדגשים שיש לצייןם בדוחות הביקורת המוגשים.